

Quickscan Wnb Soortenbescherming aan een flatgebouw in Klazienaveen

Meridiaan 4-48

buro bakker adviesburo voor ecologie

Quickscan Wnb Soortenbescherming aan een flatgebouw in Klazienaveen

Meridiaan 4-48

Opdrachtgever

Lefier

Contactpersoon

[Redacted]

Status

definitief

Datum

10 april 2020

Vrijgave

[Redacted]

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Onderzoeksmethode	5
1.4	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5	Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten	9
2.2	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.3	Habitatrichtlijnsoorten	10
2.4	Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	11
3 Conclusie	13	
3.1	Conclusie beschermde soorten	13
3.2	Benodigde vervolgstappen	13
4 Literatuur en bronnen	15	

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Woningbouwcorporatie Lefier heeft plannen het flatgebouw aan de Meridiaan 4-48 te gaan slopen.

Effecten op beschermde soorten flora en fauna als gevolg van de gewenste sloop kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Is er kans op overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Indien overtreding niet volledig te vermijden is, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

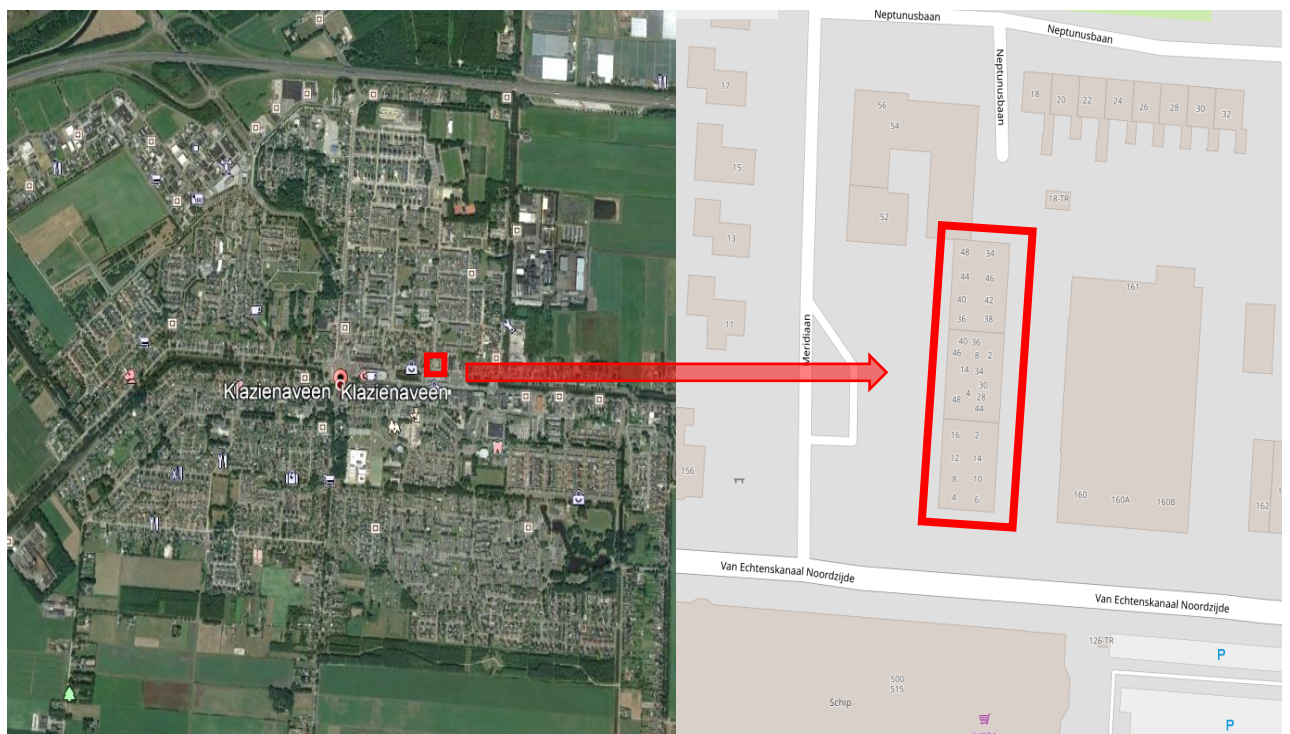
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, geraadpleegd op 18 september 2019) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 18 september 2019 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksg gebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd. Hierbij is met name gekeken naar openingen aan de gevels van het gebouw, waarlangs vleermuizen en vogels ruimten onder het dak of in de spouwmuren zouden kunnen bereiken.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een flatgebouw aan de Meridiaan 4-48, gelegen in Klazienaveen, gemeente Emmen (zie Figuur 1). Dit flatgebouw heeft vier verdiepingen en een plat dak. Tegen de zuidgevel staan enkele taxusstruiken. In de directe omgeving staan laagbouw rijtjeswoningen, winkelpanden en andere gebouwen van vergelijkbare of lagere hoogte. Op ca. 60 m van het onderzochte flatgebouw staat een flat van hetzelfde type, daar tussenin ligt een pas aangelegd grasveldje. De rijtjeshuizen hebben tuinen met uiteenlopende aandelen groen, verder heeft de wijk weinig (grotere) bomen of struiken. Aan de overkant van Van Echtskanaal Noordzijde is een klein winkelcentrum met een grote parkeerplaats.

Figuur 1 De ligging van het plangebied Meridiaan 4-48 in Klazienaveen (Bron: Google Earth Pro; Open StreetMaps)

Foto 1 *Impressie van het plangebied Meridiaan*

Foto 2 *Zuidgevel Meridiaanflat*

1.5 Planbeschrijving

De flat wordt gesloopt. Of daarna nieuwbouw op deze plek komt, is momenteel niet bekend. De bomen en lage struiken direct om het gebouw heen worden waarschijnlijk gekapt, respectievelijk gerooid.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrictlijnsoorten (paragraaf 2.2) en nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten

Beschermde soorten die negatieve effecten kunnen ondervinden van de sloopwerkzaamheden zijn soorten die in gebouwen verblijven, namelijk gebouwbewonende vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (huismus, gierzwaluw). Daarnaast kunnen tijdens het broedseizoen ook andere broedvogels zoals spreeuw en kauw worden verstoord. Verder kunnen in het plangebied steenmarters voorkomen welke, bij aanwezigheid van geschikte openingen, toegang kunnen krijgen tot het gebouw in het plangebied.

Omdat het sloop van woningen betreft kan de aanwezigheid van beschermde flora en een aantal andere soortgroepen, namelijk amfibieën, reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren van de habitatrictlijn, op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen maken geen gebruik van woningen en zijn gebonden aan specifieke omstandigheden die in het plangebied afwezig zijn.

2.2 Vogelrichtlijnsoorten

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus binnen 2 km van het plangebied voorkomen (NDFF).

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen gierzwaluwen en huismussen waargenomen. Net buiten het plangebied (Neptunusbaan) zijn wel enkele huismussen gehoord.

Gierzwaluwen zijn in deze tijd van het jaar in of op weg naar de overwinteringsgebieden buiten Nederland en daarom ook niet hier waar te nemen. Door het platte dak van het flatgebouw en het ontbreken van nokpannen en andere gaten zijn er geen geschikte invliegplekken voor gierzwaluwen of huismussen. Het plangebied is daarom ongeschikt als broedplaats voor beide soorten, aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is dus uitgesloten.

De directe leefomgeving van de flat is weinig geschikt voor huismussen. De taxusstruiken aan de zuidgevel kunnen als schuil- en slaapplek dienen. Het omliggende grasveld biedt geen beschutting en geen nestgelegenheid. De omgeving van daarbuiten is wel geschikt voor huismussen, met name de rijtjeshuizen en daarbij behorende tuinen.

Overige broedvogels

Het flatgebouw is ongeschikt als broedlocatie voor overige broedvogels. De taxus direct naast het gebouw is voor soorten als heggemus, merel en winterkoning wel geschikt als broedplaats.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen vogels waargenomen, in de omgeving (bijvoorbeeld rijtjeswoningen aan de Meridiaan, Neptunusbaan) zijn onder meer spreeuwen, houtduiven, koolmees en kauwen waargenomen.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied is ongeschikt als broedlocatie voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten van de voorgenomen sloop op deze soorten zijn daarom uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. We adviseren om het broedseizoen te ontzien, omdat tijdens de werkzaamheden ook in gebruik zijnde nesten vernield kunnen worden, waardoor alsnog sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Vooruitlopend op de sloop van het gebouw kunnen de taxusstruiken bijvoorbeeld buiten het broedseizoen al verwijderd worden.

2.3 Habitatrictlijnsoorten

2.3.1 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijken recente waarnemingen van vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis en gewone grootvleermuis binnen 2 km rond het plangebied. Andere gebouwbewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis en laatvlieger komen ook voor in Drenthe (NDFF).

Verblijfplaatsen

Het te slopen flatgebouw is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, omdat tussen de gevel de metalen dakrand op enkele plekken kieren zitten. Aan de noordgevel zitten dichtbij de dakrand open stootvoegen, aan de zuidgevel zitten open ventilatiespleten. Vleermuizen kunnen in al deze openingen kruipen en zo de ruimtes tussen gevel en isolatie materiaal bereiken (Foto 3). Soortgelijke ventilatiespleten in de noordgevel zitten dicht.

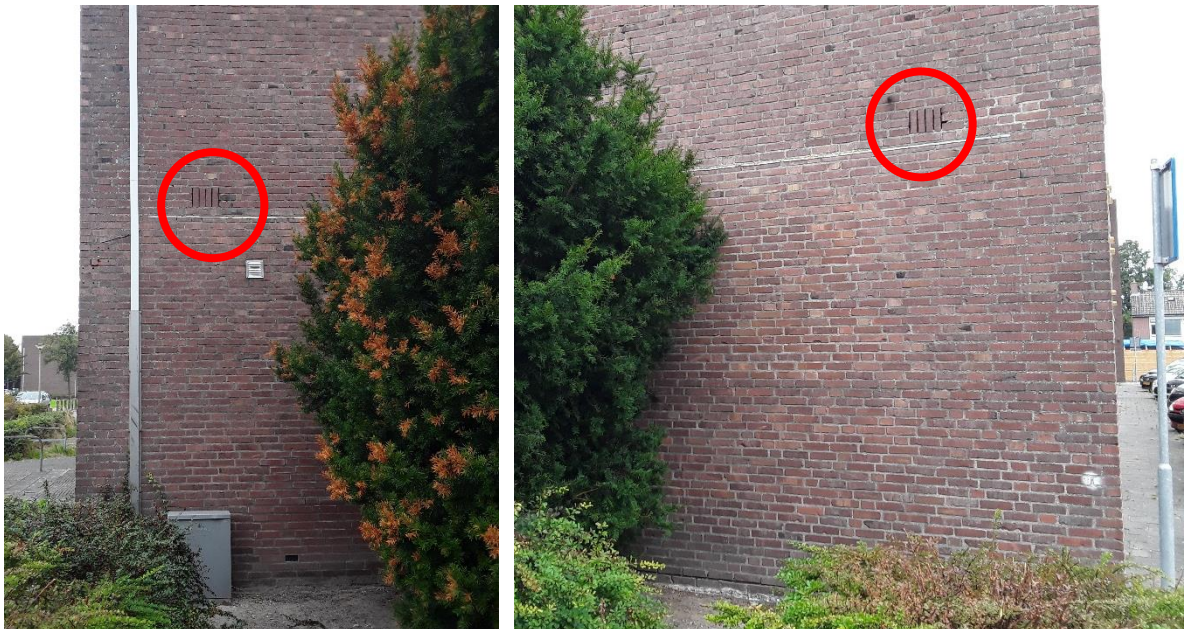

Foto 3 Ventilatie-openingen aan de zuidgevel

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied. Vliegroutes in de bebouwing zijn door de vele structuren vaak diffuus en hebben verschillende alternatieve mogelijkheden om een route af te leggen.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen tussen de bebouwing zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en plantsoenen, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en vervolg

Het flatgebouw gaat gesloopt worden, waardoor eventuele aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Hierdoor zijn negatieve effecten op vleermuizen niet uitgesloten en is nader onderzoek nodig.

2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

Steenmarter

Steenmarters zijn bekend uit de omgeving van Klazienaveen. Het flatgebouw is niet toegankelijk voor steenmarters, aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soort is daarom uit te sluiten.

Overige soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Enkele muizensoorten of andere kleine zoogdieren kunnen gebruik maken van het plangebied. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van bijvoorbeeld egel, huisspitsmuis en bosmuis.

Effecten en vervolg

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling. Verstoring van de soort is toegestaan, vernietiging van vaste verblijfplaatsen niet. Op basis van de quickscan kunnen verblijfplaatsen van de steenmarter uitgesloten worden. Vervolgstappen zijn niet nodig.

Voor de overige aanwezige nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Drenthe, een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het terrein kunnen verlaten.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond de flat is geschikt broedbiotoop voor vogels zoals merel, heggemus en winterkoning aanwezig;
- In de te slopen flat is de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen niet uit te sluiten;
- In en rond het plangebied komt verder een aantal nationaal beschermde soorten voor, namelijk egel, huisspitsmuis en bosmuis. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Vóórdat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden is een nader onderzoek nodig naar vleermuizen;
- Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, is ons advies om het rooien van struiken en bomen buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen omvat globaal de periode half maart t/m half juli.
- Voor nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Uit het nader onderzoek zal blijken of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is en of er maatregelen getroffen moeten worden. De behandeltermijn van een ontheffing bij de Provincie Drenthe duurt minimaal 13 weken, ook zijn er kosten aan de ontheffingsaanvraag verbonden.

4 | Literatuur en bronnen

- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Google Earth Pro., 2009. Tele Atlas.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 17 november 2016.

Websites

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.sovon.nl

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

[Redacted]

Rapportage

[Redacted]

Veldwerk

[Redacted]

Kwaliteitscontrole

[Redacted]

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2019); Quickscan Wnb Soortenbescher-
ming aan een flatgebouw in Klazienaveen. Meridiaan
4-48. Rapport P19243, Assen.

Foto's: [Redacted]